

Ine Eriksen Søreides tale til Høyres landsmøte

14. februar 2026

Sjekkes mot fremføring

Kjære alle sammen.

Jeg hadde to fantastiske foreldre som ga veldig mye kjærlighet. Mammaen min Wenche var sekretær, og pappa Egil var elektriker. Begge døde altfor tidlig i sitt liv og i mitt liv.

Men jeg tror og håper at de hadde vært litt stolte hvis de hadde vært her i dag.

Mamma var også mye syk, og var ufør fra jeg var veldig liten.

En av de tingene mamma lærte meg, var dette:

Det er ikke det å være ufør som er det verste. Det å ikke kunne jobbe fordi du er syk.

Det verste er når du ikke lenger blir regnet med.

Når du ikke lenger blir spurt hva *du* kan bidra med og hva *du* kan gjøre for andre. Men hva andre og samfunnet kan gjøre for deg.

Når du har blitt en del av det så mange kaller utenforskapet.

For som mamma så godt kjente på kroppen:

Jobben er mer enn en inntekt.

Jobben er mestring. Verdighet. Tilhørighet.

Når du er i jobb, er det bruk for deg. Og når du er i jobb, strekker du deg kanskje litt ekstra – for å komme presis, hjelpe kollegaer og levere det du skal.

I en av de siste samtalene vi hadde om politikk, sa mamma:

«Noe av det vondeste jeg vet med ordet utenforskap er at det forteller meg at jeg er utenfor selve samfunnet.»

Høyre er et parti som tar utgangspunkt i mulighetene som bor i folk.

I deg.

I oss alle.

Nettopp derfor bør vi slutte å snakke om utenforskapet, slutte å sette folk i bås, slutte å gi folk merkelappen «innenfor» eller «utenfor».

Og heller begynne å snakke om hva akkurat du kan bidra med.

Fordi vi – og hele samfunnet – trenger deg.

Altfor mange mennesker er verken i jobb eller i utdanning i dag.

Akkurat nå teller vi omtrent 700.000 i Norge.

Flere her kjenner garantert noen.

De er familie. Brødre, døtre, venner.

Eller mammaen din.

Det er 20 prosent av oss mellom 20 og 66 år. En av fem i salen her.

Kjære venner,

Norge kan bedre.

Vi kan bedre.

For sannheten er: Vi *kan* få med flere!

Folk mangler ikke evner.

De mangler ikke vilje.

Men vi som *samfunn* mangler noe.

Vi klarer ikke å se alt det som bor i folk, eller å bruke arbeidskraften, kreativiteten og innsatsviljen folk har.

Noen ganger lurar jeg faktisk på om vi er så opptatte av å snakke om de som står utenfor, at veien inn blir enda lengre.

Sånn som den ble for mamma.

Å få flere inn i utdanning eller jobb, har alltid vært viktig for Høyre.

Men det kommer til å være mye viktigere for de som kommer etter oss, enn det var for mamma og hennes generasjon.

For det å stå utenfor arbeidslivet og føle seg på utsiden av samfunnet er vondt for den det gjelder.

Men det er også et tap for fellesskapet.

Og framover har vi faktisk ikke råd til å sløse med menneskelige ressurser.

De som vokser opp i dag, er den første generasjonen etter 1945 som ikke nødvendigvis vil få bedre muligheter enn den forrige.

Fortsetter vi som i dag, kan de ikke regne med den samme velstandreisen og veksten som sine foreldre og besteforeldre.

Lenge har boligprisene økt raskere enn lønningene.

Høyere strømpriser, dyrere mat og økte boligutgifter har tært på lommebøkene våre.

Mange opplever at de har mindre penger på sparekontoen, hvis de i det hele tatt har en.

De som skal styre landet i 2029 kommer til å stå i en helt ny politisk situasjon. For første gang på flere tiår, kommer statens utgifter til å bli større enn statens inntekter.

Kjære venner,

Dette er meg.

Man skulle kanskje tro at jeg hadde bikket et halvt år.

Men neida. Jeg er helt nyfødt.

Og sånn sett kan man si at jeg hadde litt å gå på allerede fra start.

Når jeg ser på bilder fra barndommen, tenker jeg ofte på at vi i Norge har en generasjonskontrakt.

Den handler om at vi skal overlate samfunnet i bedre stand enn vi overtok det.

Nye generasjoner må også få muligheten til å leve livet de ønsker.

Jeg er bekymret for at hele generasjonskontrakten kan bryte sammen, hvis vi ikke klarer å mobilisere alle gode krefter til å bidra.

De unge i dag skal jo finansiere pensjoner og helsetjenester for en stadig større eldre befolkning.

Men de skal også etablere seg selv.

Da blir det viktigere enn før å ha en jobb å gå til.

Og det blir viktigere enn før at politikken vår bidrar til det.

Kjære landsmøte.

«Desto tryggere Høyre er på sine grunnleggende verdier, desto mindre problematisk blir det å utforme prinsipper og praktiske løsninger for nye tider»

Dette sitatet er fra debattboken «Grenser for politikk», som jeg fikk da jeg meldte meg inn i Unge Høyre.

Året var 1994. I 2026 er det Ola og Amalie som lager debattbok – som for øvrig har nesten identisk forside.

I 1994 var jeg ung, utålmodig og helt sikker på at verden skulle fortsette å bli litt bedre år for år – hvis vi bare ville det nok.

Jeg troppet opp hos Tromsø Unge Høyre, full av pågangsmot – kanskje til og med overmot – og engasjement.

Det var EU-saken som gjorde at jeg engasjerte meg i politikk.

Men det var nettopp ideene om personlig ansvar. Om grenser for politikk. Og om ansvaret for å overlate et bedre samfunn til neste generasjon – som gjorde at jeg følte meg hjemme i Høyre.

Siden da har det altså gått mer enn 30 år.

30 år med framgang og tilbakeskritt i verden.

30 år med gjennomslag og nederlag i politikken.

30 år som har lært meg at det som sto i boka jeg fikk da jeg meldte meg inn, fortsatt er like rett og viktig.

For nye tider kommer hele tida.

Verden endrer seg.

Norge endrer seg.

Og folk endrer seg.

Og det er ingen tvil om at de som tenker at all uroen og uforutsigbarheten i verden i dag er et midlertidig fenomen – altså at vi «klikker tilbake» til verden som den var, bare det verste legger seg – tar feil.

Vi må forholde oss til verden som den er, ikke som vi skulle ønske at den var.

En del av det er å erkjenne at den usikkerheten vi opplever nå er den nye normalen som vi må lære oss å håndtere.

Da må også Høyres politiske løsninger endre seg.

Ikke med mål om enkle valgkamputspill eller raske hopp på målingene.

Men med mål om å utvikle og fornye politikken vår for å ta vare på det aller mest grunnleggende i samfunnet vårt:

Friheten. Tryggheten. Velferden.

Og vi utvikler og fornyer politikken vår for å forberede Norge på en ny tid.

Heldigvis er Norge et godt land å bo i.

Et av verdens beste.

Vi er et land rikt på naturressurser, men enda rikere på mennesker.

På kompetanse. På tillit. På talent, på evne og vilje til å skape.

De fleste av oss får en trygg oppvekst.

En skolegang som gir muligheter. En interessant jobb. En inntekt å leve av.

Og trygghet og verdighet når vi blir syke eller gamle.

Det er ikke flaks.

Det er et resultat av innsats og kloke valg gjennom generasjoner.

Av mennesker som vil noe og som tar ansvar. Som tenker langsiktig.

Mennesker som bidrar, og stiller opp for hverandre og samfunnet.

Alt dette er det verdt å være stolt av. Alt dette er det verdt å forsvare.

Men nettopp fordi vi har så mye å ta vare på, kan vi ikke ta det for gitt.

En av våre politiske motstandere hevdes å ha sagt: «Det finnes tiår hvor ingenting skjer; og det finnes uker hvor tiår skjer.»

I tida vi lever nå, er det uker der tiår skjer.

Vi kan ikke stå stille i en verden som endrer seg raskt

Det er ikke sikkert at vår samfunnsmodell, vårt velferdsnivå eller vår samfunnskontrakt kan fortsette hvis vi ikke utvikler ny politikk og nye løsninger.

Det å ikke gjøre noe er også et valg som har konsekvenser.

Mange har spurt meg om hva som blir nytt med meg som leder, og hva som skiller meg fra Erna.

Til det vil jeg si: Det vil bli annerledes.

Det skulle bare mangle, fordi Erna og jeg har blitt ledere for partiet i helt ulike tider, i et Norge med helt forskjellige utfordringer.

Jeg vil peke på fire utfordringer Høyre og vi som samfunn må løse.

For det første. Vi blir flere eldre, og færre i jobb bak hver pensjonist.

At folk jevnt over blir eldre og lever lenger er bra! Men en aldrende befolkning og svakere økonomisk vekst skaper et dobbelt press på velferdsstaten.

Samtidig flytter folk mot byene. Hele Norge mangler arbeidskraft, og aller mest merkes det i distriktene.

Kommunene, med mange av våre flinke ordførere i spissen, står midt i denne utfordringen.

På toppen av dette møter de en stat som er firkantet, detaljstyrer, regulerer og gir dem nye oppgaver – gjerne uten finansiering.

Det kan ikke fortsette.

Folk må få bestemme mer i sine egne lokalsamfunn.

Staten må slankes, og den jobben er det bare Høyre som er villige til å gjøre.

I Bodø har Odd Emil vist hvordan.

Han har kuttet 300 millioner.

Gjennom omstilling, endring, lavere sykefravær og kutt i administrasjon.

300 millioner. I et budsjett på 6,4 milliarder.

Som Odd Emil sier: Når han kan få det til, kan staten få det til.

For det andre. Samfunnet vårt er mindre samlet enn før. Det gir oss nye debatter og utfordringer.

Norge har på kort tid gått fra å være et ganske homogent samfunn til å bli et samfunn med større forskjeller i kultur, verdier og muligheter.

Når skillelinjene blir sterkere, på tvers av generasjoner og bakgrunn, kan det føre til mistillit, avmakt og gi plass til populistiske bevegelser.

Vi er tettere koblet på verden. Og mange nye konfliktlinjer treffer også oss.

Da må et liberalkonservativt parti som Høyre ta ansvar for vår kultur og vår kulturarv.

Verdier som ikke kan regnes i penger, men som gjør Norge til det landet vi kjenner.

Ikke bare gjennom like rettigheter, gode velferdstjenester og frihet til å utfolde seg.

Men også gjennom en felles forståelse av hvem vi er, hvor vi kommer fra, og hva som binder oss sammen.

I en ideell verden kan vi argumentere for fri innvandring. At folk kan flytte på tvers av landegrenser, for å bidra og søke bedre liv.

Men vi lever ikke i en ideell verden. Realiteten er dessverre at norsk innvandrings- og integreringspolitikk ikke har fungert godt nok.

Jeg ser nok på dette med andre øyne i dag enn jeg gjorde for 10 og 20 år siden.

Norge har, som mange andre land i Europa, hatt høy innvandring på kort tid.

Innvandring gjør oss til et samfunn med større horisonter. Og med de aller fleste som kommer til Norge går det veldig bra!

Men innvandringen har gått raskere enn kapasiteten vi som fellesskap har til å integrere mennesker på en god måte. Det hjelper ikke å ta imot mennesker hvis vi ikke klarer å følge dem opp.

For å kunne integrere bedre må vi også være trygge på hvem vi er, og hva det betyr å bli del av fellesskapet.

Og akkurat nå utfordrer for dårlig integrering tidvis både samholdet og fellesskapet i samfunnet vårt.

For meg handler det ikke om å være strengest mulig.

Men det handler om at vi skal ta vare på friheten, tryggheten og de liberale verdiene våre – også for innvandrere og minoriteter.

Jeg vil at alle i Norge skal kjenne at de hører hjemme i samfunnet vårt. Vi skal ikke være et land av parallelle samfunn.

For det tredje. Norge er i utkanten av et Europa som de siste årene har tapt definisjonsmakt.

Stormaktrivaliseringen mellom USA og Kina øker i styrke.

Kina vokser fram som en teknologisk og industriell supermakt, og får bare større selvtillit.

Samtidig har Trump-administrasjonen gjort vesteuropeiske allierte til ideologiske motstandere.

På toppen av dette sliter Europa med fallende konkurransekraft, populisme, svekket makt og et brutalisert Russland.

Kjære venner. Svaret er mer samarbeid – med Europa og med land som deler våre verdier. Ikke alenegang.

For det fjerde. Teknologien, sosiale medier og teknologiske giganter griper inn i livene våre, til barna våre, på arbeidsplassen – ja, de utfordrer til og med institusjoner og land.

Selv ble jeg mest overrasket da jeg hørte hva søkerloggen på Høyres nettsider viste den dagen jeg bestemte meg for å stille som lederkandidat.

Det mest brukte søkeordet var «Ine parykk».

Så jeg vil gjerne benytte denne anledningen til å avkrefte at jeg har parykk.

Og tro meg; jeg har alltid bare hatt mye hår.

Men poenget er, kjære landsmøte:

Teknologigigantene har fått enorm økonomisk, politisk og kulturell makt. De former hvordan vi kommuniserer med hverandre. Og denne makten kan også endre et samfunn fundamentalt. Teknologiske plattformer kan også representere trusler mot oss.

Hvilke videoer som dukker opp på telefonen til tolvåringen, og hvilke annonser vi får opp på Facebook, er ikke tilfeldig. Det er økonomisk motivert og nøye planlagt.

Både når vi er klar over det. Og når vi ikke vet det.

Et parti som ikke ivaretar personvernet, menneskers frihet og beskytter interessene våre i møte med de dyptgripende teknologiske endringene, forstår ikke tiden vi lever i.

Kjære landsmøte, det er lett å bli litt motløs.

Mange unge blir også det.

De vokser opp med en helt annen pessimisme, eller kanskje de vil kalle det realisme, enn det min generasjon gjorde.

Det skal vi lytte til, og ta på alvor.

Alternativet er frustrasjon og avmakt. Og som vi ser i mange andre land, gir det grobunn for politiske ytterpunkter og konflikt.

Men det er ikke grunn til å miste håpet.

Det er få andre land enn Norge, og ingen andre partier enn Høyre, som er bedre stilt til å håndtere de utfordringene som kommer.

Og det er nettopp det som er Høyres oppdrag framover:

Vi skal ta vare på tryggheten, friheten og velferden som vi alle nyter godt av i dag.

Og vi skal gjøre Norge tryggere, friere og bedre for de som kommer etter oss.

Det begynner med å forberede Norge på en ny tid.

Høyre lager ikke politikk på et skrivebord.

Vi driver ikke politikk i et vakuum.

Vi tar utgangspunkt i verdiene våre. Bygger på arven fra dem som gikk før oss. Og vi bygger videre på det som har preget Høyre det siste kvarte århundret:

Vi finner løsninger på problemene som er viktige for folk. Eller som Erna ville sagt det: Virkelige løsninger på virkelige problemer for virkelige mennesker.

At vi tar utgangspunkt i enkeltmennesket – ikke systemene. Det betyr ikke at systemer er uviktige. Det betyr bare at systemene skal være der for menneskene, ikke omvendt.

Samtidig som vi bygger videre på Høyres stolte tradisjon, skal vi ikke være redde for å tenke nytt.

For å revurdere gamle standpunkter.

For å stille spørsmål om politikken vår faktisk virker og svarer på de utfordringene samfunnet har.

Ikke nødvendigvis fordi det var feil å mene noe annet før.

Men fordi verden forandrer seg. Og fordi Norge har helt andre utfordringer i dag enn da Erna overtok som leder for 22 år siden.

Da kan vi ikke klamre oss til gamle standpunkter og løsninger. Vi må se framover.

Det mest uforsvarlige og uansvarlige i en verden som endrer seg, er ofte å stå stille.

Ansvarlighet nå er ikke å ta vare på det som ikke fungerer.

Ansvarlighet er å tørre å endre.

Forandre for å bevare.

For hvis ikke vi som er konservative bidrar til fornuftige endringer i dag, blir omveltningene brutale i morgen.

Som Canadas statsminister, Mark Carney, nettopp sa:

«Nostalgi er ingen strategi.»

Vår strategi er å ta utgangspunkt i de grunnleggende verdiene våre for å finne svar på de utfordringene Norge møter i åra foran oss.

Så hva er egentlig Høyres grunnleggende verdier?

Vi er et konservativt parti med liberale verdier.

Vi står for personlig frihet: At du har retten til å ta egne valg, forme ditt eget liv, uten for mye innblanding fra staten eller andre.

Vi tror på sosialt ansvar: At hver enkelt av oss tar ansvar for oss selv og familien vår, men også stiller opp for naboen, lokalsamfunnet og fellesskapet.

Vi tror på personlig initiativ: At folk kan skape noe, bidra med noe og har en kraft i seg selv til å gjøre nettopp det.

Vi tror på spredning av makt: Fordi det gir mangfold, konkurranse, bedre beslutninger og rettssikkerhet.

Disse verdiene skal vi holde fast ved.

Vi skal bruke dem til å utvikle ny, tydeligere og bedre Høyre-politikk.

Høyre skal bli bedre på å være Høyre.

Fordi Høyre skjønner:

At vi trenger alle i arbeid.

At vi må ha noe å leve av.

At vi ikke har råd til alt.

At vi trenger gode venner og allierte.

Høyre skjønner at vi må forberede Norge på en ny tid.

Jeg begynte talen min med å snakke om mamma.

For meg er hun en påminnelse om alle de vi lager politikk for.

Hun er med meg når jeg går i debatter og forklarer hvorfor det er nødvendig å få til et forlik om sykelønnsordningen.

Det handler ikke om å kutte i folks inntekt. Det handler om å finne løsninger som tar folk på alvor og som får folk inn i arbeidslivet – ikke skyver dem ut av det.

Det det haster å se på hele systemet vårt med fordomsfrie øyne – sånn at alle som kan bidra, også får muligheten til det.

Å si nei er å dytte problemene foran oss.

Det er ikke å forberede Norge på en ny tid.

Norge har en stor ubrukt reserve av mennesker som gjerne vil jobbe, men som låses inne i et system som spør mer om hva folk ikke kan gjøre enn hva de kan gjøre.

Kanskje vi for en gangs skyld også kan lære av våre britiske venner.

Der snakkes det ikke lenger om sykemeldinger som sier noe om hvor syk du er, men om en såkalt «fit note» som sier noe om hvor frisk du er og hva du kan bidra med.

Første steg kan vi ta på dette landsmøtet hvis vi i morgen vedtar at fastleger skal gjøre en arbeidsevnevurdering i hver enkelt sykemelding.

Det er ikke å svikte arbeidsfolk, som noen hevder.

Det er å ta folk på alvor. Å si at de betyr noe.

Å si at de er en del av fellesskapet. Å si at de også hører hjemme.

Når vi i dag også har brukt tid på å diskutere skolepolitikk, så handler det egentlig i bunn og grunn om det samme.

Om at det blir viktigere enn før å ha det som er selve inngangsbilletten til arbeidsmarkedet, nemlig en god skole som gir alle barn kunnskapen og kompetansen de trenger.

Og at en skole med kunnskap, mestring og læring er det som gjør at alle barn – uansett bakgrunn – kan stille seg på samme startstrek i livet.

For å få flere til å bidra, må det også finnes lønnsomme jobber å gå til.

Heldigvis er Norge et land stappfullt av gode ideer.

Av gründere. Av mennesker som vil skape noe nytt.

Men altfor ofte møter de hindringer i stedet for muligheter.

Regelverk som er laget for gårdsdagens løsninger.

Systemer som belønner det etablerte foran det nye.

Høyres oppgave er å slippe skaperkraften løs.

Ikke styre i detalj eller peke på vinnere.

Men legge til rette for at flere kan lykkes gjennom innovasjon – både i offentlig og privat sektor. Gjennom reformer. Og gjennom ny teknologi.

Det etableres mange nye bedrifter i Norge.

Men det som virkelig teller, er bedrifter som bidrar med noe helt nytt, som flytter samfunnet videre, og som baner vei for økt verdiskaping og lønnsomme arbeidsplasser.

Disse bedriftene trenger sterke private og lokale eiere.

Dessverre flytter kapital og talent ut av landet på grunn av høyere skatter og uforutsigbar politikk.

Mange har blitt mer skeptiske til å investere i Norge, og unge gründere blir rådet til å flytte til Sverige.

De langsiktige konsekvensene kan bli alvorlige.

Framtidas velferd skapes ikke av statsbudsjettet. Velferd oppstår når folk, bedrifter, frivillige organisasjoner, stat og kommune skaper verdier.

Vi må skape før vi kan dele.

Derfor er ikke dette en debatt om de rike.

Det er en debatt om oss.

En debatt om hvordan politikken kan legge til rette for at folk i Norge kan lykkes – uavhengig av hvem man er.

Derfor er Høyre – og skal Høyre være – garantisten for lavere skatt, og for konkurransedyktige vilkår for norske arbeidsplasser og alle som vil noe.

Oljeformuen vår har gitt oss muligheter andre land bare kunne drømme om.

I 2026 hentes det ut nesten 600 milliarder kroner fra avkastningen av Oljefondet for å få statsbudsjettet til å gå opp.

600 milliarder.

Det er bra at vi har Oljefondet.

Men det er bekymringsfullt å se *hvordan* mye av pengene brukes.

Skiftende regjeringer har vært enige om at oljepengene skal rettes mot tiltak som øker verdiskapingen i økonomien vår, som lønnsom infrastruktur, kunnskap og vekstfremmende skattelettelser.

Men nå brukes stadig mer av oljepengene på subsidier som ikke treffer. Når regjeringa skal dra budsjettene i land, legger de på nye, permanente utgifter og dekker det inn med engangsinntekter og budsjettriiks.

Sånn kan det ikke fortsette.

Pengene må i større grad brukes på det som bygger landet.

I årene som kommer, vet vi at vi må bruke mye mer på forsvar og sikkerhet.

Samtidig må vi bruke mer på helse og omsorg, fordi befolkningen blir eldre.

Skal vi møte disse utfordringene, trengs det reformer i offentlig sektor og mer verdiskaping.

I offentlig sektor må vi få mer igjen for hver krone vi bruker.

Gründere og norske eiere må få gode rammer som gjør det mulig å lykkes i konkurranse med andre land. De skaper arbeidsplasser og inntekter.

Det må, tross alt, være like ærefullt å tjene penger som å bruke dem.

Å være et ansvarlig parti handler ikke bare om god og ansvarlig politikk.

Det handler også om ærlighet.

Ærlighet om hva vi kan få til.

Ærlighet om hva vi kan, og hva vi ikke kan, love.

Og ærlighet om at alle prioriteringer har en kostnad. Prioriterer vi noe opp, prioriterer vi også noe ned.

Tidligere har den norske måten å prioritere på vært å bevilge mer penger til noe uten nødvendigvis å måtte kutte et annet sted. Eller å smøre tynt utover. Sånn kan vi ikke fortsette.

Derfor må vi være tydelige på at vi ikke har råd til alt. Vi må drive politikk. Vi må prioritere.

Dette er ikke tiden for at velferdsstaten skal ta på seg helt nye og større oppgaver

Ikke fordi velferden ikke er viktig.

Men fordi vi må få de viktigste tingene i velferden til å fungere, som en god skole, nok politifolk, verdig eldreomsorg og god helsehjelp.

Og nettopp når det er så mye uro ute i verden, må vi skape ro her hjemme.

Ro skaper vi når vi gir trygghet til folk og bedrifter.

Og trygghet gir vi når vi sikrer at de grunnleggende velferdstjenestene fungerer.

Sannheten er at hvis vi ikke evner å prioritere nå, kan grunnlaget for velferdssamfunnet gradvis forvitte.

Vi ser allerede de første tegnene.

De treffer de minste kommunene i distriktene først og hardest. De mangler folk, og det er ikke mulig å fortsette som før.

Mange sier selv at det er omstilling og endring som skal til, fordi det er det som skaper trygghet. Flere steder har kommunene tatt nabopraten. Altså:

Anne og Arbeiderpartiet og Senterpartiet har snakka sammen. Nå kan vi få en ny storkommune på Gjøvik og Toten.

For det å skifte kurs i tide er ofte den beste måten å unngå de store, vonde og dyre endringene senere.

Det ligger jo i ryggmargen vår: Forandre for å bevare.

Det å bevare friheten, tryggheten og velferden er ekstra viktig når det stormer rundt oss.

Det går nesten ikke an å åpne en avis uten å bli minnet om hvor alvorlig situasjonen er.

Russlands brutale fullskala krig mot Ukraina går nå inn i sitt femte år. Det er krig i Europa.

Vi må stå tydelig ved Ukrainas side – og vi skal fortsette den militære, økonomiske og politiske støtten til Ukraina.

Blar vi en side videre i avisen, ser vi at det liberale og regelbaserte samarbeidet mellom land går opp i limingen.

Maktpolitikken overtar.

Institusjonene svekkes.

Det blir mindre demokrati og mer autokrati – der beslutninger tas uten særlig meningsbrytning.

Mistilliten, mistenksomheten, frykten og uforutsigbarheten øker, og det blir stadig klarere at vi må ta større ansvar for vår egen sikkerhet og framtid.

Mange snakker om at vi lever i en skjebnetid.

Det er lett å forstå det uttrykket. Men jeg mener det er riktigere å si at vi lever i en definerende tid.

Skjebnetid illustrerer at det er lite vi kan gjøre for å påvirke det som skjer. Men det kan vi.

Politiske veivalg betyr fortsatt noe.

I EU kommer initiativene oftere, og samarbeidet utvikler seg raskere enn før.

Det gjelder innenfor forsvar og sikkerhet. Helseberedskap. Energi og kraft. Infrastruktur. Og konkurransekraft, industri og handel.

Det skjer fordi EU-landene må ta større ansvar for *sin* egen sikkerhet og *sin* egen framtid.

EU utvikler seg for de landene som har bestemt seg for å være med – ikke de som har valgt å stå utenfor.

Europa samler kreftene for å stå sterkere.

Alle vet hva Høyre og jeg mener om norsk EU-medlemskap:

Norske interesser er best ivaretatt gjennom fullt medlemskap i EU.

For mens vi før – da jeg meldte meg inn i Unge Høyre – hadde et EU med tolv land og et ganske avgrenset samarbeid – teller EU i dag 27 land med et stadig mer integrert samarbeid på områder som betyr veldig mye for norske interesser.

Samtidig har det blitt vanskeligere å stå utenfor fordi prosessene går fortere, og det er mindre goodwill å hente når flere må tenke på seg selv.

Vi kan ikke lenger forvente at andre land skal ivareta norske interesser for oss. Norge må ta større ansvar for å gjøre det selv.

Kjære landsmøte.

Når Europa tar mer ansvar, kan ikke Norge velge å ta mindre.

Og når Norge må ta mer ansvar for framtida vår, skal Høyre være tydelige på det vi mener.

Vi kan ikke og skal ikke bære en EU-debatt *alene*.

Men vi skal være det partiet som deltar i enhver debatt om Norges interesser og Norges framtid, med stolthet og selvtillit – ikke partiet som venter på at andre skal lede an.

Kjære gode Høyre-venner.

Det er på tide å takke for tilliten på vegne av Henrik, Ola, Margret, Grete, Peter og meg selv.

Jeg er takknemlig og rørt over muligheten til å lede det fantastiske partiet vårt.

I dag takker vi også Erna for 22 år med solid lederskap og et helt enestående engasjement.

For dedikasjonen og tilstedeværelsen gjennom så mange år.

For den utrettelige reisevirksomheten og standhaftigheten – også når det har røynet på.

Og for alle vaflene Erna ikke kan utstå, men har måttet lide seg gjennom.

Selv om Høyre i dag skifter leder, er partiet det samme.

Alle ordførerne våre. De folkevalgte i kommunestyre og bystyre rundt omkring. Stortingsrepresentantene. De tillitsvalgte som styrer lokalforeningene og utvikler politikken. De frivillige som står på.

Alle enkeltmenneskene som til sammen utgjør Høyre. De er de samme.

For Høyre er ikke én person eller én leder. Vi er bygget nedenfra og opp. Vi er summen av alle som bidrar. Vi er et lag.

Jeg kommer ikke fra en politikerfamilie.

Men jeg kommer fra en politisk engasjert familie.

Mamma, pappa, mormor, morfar og jeg diskuterte mye.

De bidro alle til frivillig arbeid. Som mormor sa, da hun var godt oppi 70-åra: «...for å hjelpe de gamle».

Etter at de alle har gått bort, har jeg dem på mange ulike måter alltid med meg.

I vurderingene mine. I hjertet mitt.

Og som her – i bunaden min.

Morfar var fagforeningsmann.

Han var medlem i Arbeiderpartiet.

Jeg er med andre ord ikke født inn i Høyre.

Jeg valgte Høyre.

Og da jeg gjorde det, og attpåtil ble stortingsrepresentant, skjønte jeg på morfar at til og med han hadde stemt Høyre.

Hans veldig pragmatiske løsning var å beholde partimedlemskapet i Arbeiderpartiet selv om han puttet Høyres stemmeseddel i valgurna.

Kjære venner,

Politikk handler ikke om hver minste detalj i et partiprogram eller fargen på valgkampjakka.

Til syvende og sist handler politikken om å finne politiske løsninger for vår tid som folk har tillit til.

Den tilliten må vinnes. Og den må bygges.

Vi er litt over 5,6 millioner nordmenn. Alle har sine unike problemer, håp og drømmer. Og de ønsker å bli sett.

Derfor kommer den nye partiledelsen veldig raskt til å reise ut i landet. For å møte folk, lytte til folk – og se folk. Og – som dere vet jeg ser ekstra fram til – gi og få klemmer!

Vi vil besøke lokalforeningene, og høre hvilke utfordringer folk og bedrifter møter i hverdagen der dere bor. Og vi vil høre hva dere har på hjertet, og hva dere mener blir de viktigste sakene å ta tak i framover.

Og løsningene, de finner vi sammen.

Når vi tar fatt på oppgavene som ligger foran oss, kan jeg i alle fall garantere én ting: Det kommer til å gå både opp og ned.

Det kommer til å lugge innimellom, det vil bli motvind og jeg kan garantere at vi kommer til å gjøre feil.

Det vil bli vanskelig. Og vanskeligere enn før.

For det er en ny tid.

Vi kan ikke isolere oss vekk fra verdens utfordringer. Vi kan ikke snu ryggen til og håpe at alle lar oss være i fred. Vi er som andre land en brikke i et spill, og vi må være forberedt på å flytte på oss.

I dette spillet finnes det krefter som vil ta fra oss fargesynet.

De vil at vi skal se verden og Norge i svart eller hvitt. Enten er du hundre prosent for eller så er du hundre prosent imot.

Polariseringen forsterker forskjeller, visker ut likheter og setter folk opp mot hverandre.

Det er farlig, og vi må kjempe imot.

For verden er ikke sånn.

Og Norge er ikke sånn.

Vi kan ikke bestemme over andre. Men vi kan og må sette vår egen kurs.

Vi må ta ledelse.

For å ta vare på det som er viktigst for oss.

Friheten, tryggheten og velferden.

Og forberede Norge på en ny tid.